

LR Ministrui Pirmininkui A. Butkevičiui

LR energetikos ministrui J. Neverovič

LR Seimo Ekonomikos Komiteto pirmininkui R. Žemaitaičiui

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkei D. Korsakaitei

DĖL ŠILUMOS ŪKIO POLITIKOS ŠIAULIŲ MIESTE IR LIETUVOJE

Šiauliai

2013-08-13

Mes, Šiaulių miesto šilumos vartotojai, visuomeninių organizacijų nariai, Šiaulių m. Tarybos nariai,

Suprasdami, kad pagal LR Konstitucijos 46 straipsnį Valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, remia visuomenei naudingas ūkines pastangas ir iniciatyvą,

Pripažindami, kad Šilumos ūkio įstatymu siekiama mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams, ginti šilumos vartotojų teises ir teisėtus interesus,

Pritardami siektiui – saugoti veiksmingos ir teisingos konkurencijos laisvę,

Matydami, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatydamą nepriklausomiems šilumos gamintojams šilumos supirkimo sąlygas ir kainą užtikrina jiems nepagrįstus pelnus, gina privačius jų interesus, skurdina šilumos vartotojus, negina šilumos vartotojų interesų pirkti šilumą už jiems mažiausias sąnaudas, t. y. už teisingą kainą,

Analizuodami Lietuvos šilumos ūkio vystymosi problemas pastebime:

1. Nepriklausomi šilumos tiekėjai nemažina šilumos kainos Lietuvos didžiuosiuose miestuose.

Pritariame 2011 m. rugsėjo 26 dienos A. Butkevičiaus straipsnio „Šilumos ūkis privačių bendrovių rankose – Gordijaus mazgas“ mintims: „Šilumos ūkio atidavimas privatioms bendrovėms, veikiančioms monopolinėje rinkoje – tai didžiulė Lietuvos problema, kurios sprendimą drąsiai būtų galima pavadinti neįveikiamu Gordijaus mazgu. Gyventojus skurdinančios šilumos ir karšto vandens kainos Lietuvoje nemažės, kol savivaldybės nesusigrąžins šilumos tiekimo iš privačių bendrovių į savo rankas”.

2013 m. liepos 12 dieną premjeras A. Butkevičius pastebėjo, kad 2011 m. nustatyta nepriklausomų šilumos gamintojų planavimo ir reguliavimo aplinka nepasiteisino – nesudarė prielaidų šilumos kainų mažinimui. Nereguliuojamiems šilumos gamintojams buvo paliekama galimybė visą naudą pasilikti nemažinant šilumos kainos, net ir tais atvejais, kai investicijoms į šilumos gamybą buvo skiriama parama.

Vilniuje ir Kaune didesnis biokuro panaudojimas šilumos gamyboje esminės įtakos šilumos kainos mažėjimui neturėjo, kadangi biokuro katilines pasistatę privatūs nereguliuojami šilumos gamintojai šilumą parduoda tik keliais centais mažesne kaina, nors šilumos gamybos kaina iš biokuro tose katilinėse yra apie 30 procentų mažesnė už šilumos gamybos kainą iš gamtinių dujų.

Kainų ir Energetikos kontrolės komisija (toliau –Komisija) įpareigoja (**priverčia** – aut. pastaba) savivaldybės kontroliuojamas šilumos ūkio bendroves užtikrinti nediskriminacines nepriklausomo šilumos gamintojo prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklo sąlygas **nepaisydama šilumos vartotojų interesų.**

2013m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 03-202 Komisija patvirtino naujos redakcijos Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašą. Šio aprašo 10.1 punkte nustatyta, kad jei „šilumos tiekėjas valdo šilumos gamybos įrenginius, kurių galios pakanka visam vartotojų šilumos poreikiui patenkinti, šilumos tiekėjo palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos apskaičiuojamos kaip atitinkamo mėnesio šilumos gamybos kainos kintamoji dedamoji konkrečioje sistemoje, t.y. superkamos šilumos kainos viršutinė riba yra šilumos tiekėjo savuose šaltiniuose pagamintos šilumos kintamosios sąnaudos.“

Šiuo metu daugumoje savivaldybių įmonių (tame tarpe ir Šiaulių) šilumos gamybai naudojama tiek dujos (kintamoji dedamoji - 16,6 cnt/kwh), tiek biokuras (kintamoji dedamoji – 6,01 cnt/kwh). Daugumoje savivaldybių biokuras sudaro 20-30%, todėl šilumos supirkimo kaina yra labai aukšta – apie 11,62-13,28 cnt/kwh. Tokia tvarka sudaro išskirtines sąlygas nepriklausomiems gamintojams, pažeidžia teisingos konkurencijos principus ir neleidžia savivaldos įmonėms tiekti šilumą už mažiausią kainą, nes jos priverčiamos supirkti šilumos energiją pagal dirbtinai sukeltas šilumos kainas, remiantis Komisijos metodika.

2013 metų liepos pradžioje patvirtintomis Šilumos ūkio įstatymo pataisomis numatyta, kad nacionaliniu lygmeniu bus patvirtinta Šilumos ūkio plėtros programa ir kiekviena savivaldybė privalės užtikrinti numatytą šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių bei sprendimų tinkamą įgyvendinimą. Norime tikėti, kad 2013 metais priimtais įstatymų pakeitimais bus atlikti reguliaciniai kainodaros pakeitimai, kurie užtikrins sąžiningą konkurenciją šilumos gamybos sektoriuje ir kainos mažėjimą vartotojams.

2. Šiaulių mieste reikalingi neatidėliotini sprendimai.

AB „Šiaulių energija“ gamina ir tiekia šilumos energiją Šiaulių m. gyventojams ir įmonėms. Pagrindinis jos akcininkas – Šiaulių m. savivaldybė. Šiuo metu reikalinga didžioji šilumos energijos dalis pagaminama Pietinėje katilinėje, turinčioje instaliuotą galingumą 263,1 MW. Bietinės katilinės šilumos sistemoje visa šilumos energija nešildymo sezono metu bei dalis šildymo sezono metu, tiekiamą iš biokuro mišinį naudojančios Šiaulių termofikacinės elektrinės (ŠTE). ŠTE sumontuotas 40,4 MW galios biokurą naudojantis garo katilas ir 11 MW turbogeneratorius. ŠTE statybai iš Europos Sąjungos sanglaudos fondo buvo skirta 18 milijonų litų. Lietuvos pramonininkų konfederacija 2012 metais aukso medaliu įvertino AB „Šiaulių energiją“ už šilumos ir elektros energijos gamybą ir tiekimą, panaudojant termofikaciją ir vietinius atsinaujinančius išteklius.

AB „Šiaulių energija“ pritarus Šiaulių miesto Tarybai instaliuoja biokuro katilus (apie 20 MW), planuoja statyti papildomus biokuro katilus Daubos gatvėje, mažindama dujų poreikį, tokiu būdu užtikrindama mažiausią šilumos kainą gyventojams.

Tačiau Komisija sudaro sąlygas visus metus veikti privatiems šilumos gamintojams (Šiauliuose - UAB „Geco-Taika“, UAB „KLAS“) ten, kur užtikrinami šilumos poreikiai gyventojams, tokiu būdu stabdant už valstybės ir ES lėšas pastatytos Šiaulių termofikacinės elektrinės pajėgumus.

Be to, UAB „Geco-Taika“ planuoja pastatyti kogeneracinę 20 MW biokuro katilinę su 5MW elektros gamyba.

Visai neseniai Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė UAB „Geco-Taika“ elektros supirkimo kvotą 3,5 cento brangiau nei AB „Šiaulių energijai“. Gaudama 1,5 mil. litų „dovanų“ UAB „Geco-Taika“ lėšas gali panaudoti reguliuojant šilumos kainą ne šildymo sezono metu bei stabdyti Šiaulių termofikacinę elektrinę.

Iš aukščiau pateiktų teiginių matosi, kad nepriklausomo šilumos gamintojo veikla gali sukelti AB „Šiaulių energijos“ bankrotą arba ji turės didelius nuostolius. Nepriklausomi šilumos gamintojai nepagrįstai susikraus didelius pelnus pagal Komisijos nustatytas taisykles.

Todėl reiškiamo nepasitikėjimą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos vadovybe už nesugebėjimą nustatyti teisingas konkurencines sąlygas, taip pat užtikrinti šilumos vartotojų teisę šilumą gauti už jiems mažiausias sąnaudas (kainą) bei tolesnį Lietuvos šilumos vartotojų skurdinimą.

Kreipiamės ir reikalaujame:

1. Skubos tvarka sustabdyti naujų šilumos gamintojų brovimąsi į savivaldybių šilumos ūkius iki Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos ir savivaldybių Specialiųjų planų patvirtinimo.
2. Iš esmės peržiūrėti ir pakeisti šilumos energijos supirkimo tvarką, nustatant teisingas konkurencines sąlygas, užtikrinančias šilumos tiekimą vartotojams už mažiausią kainą.
3. Pakeisti Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisijos vadovybę, nes ji neužtikrina mažiausios šilumos kainos ir teisingos konkurencijos.

Atsakymo laukiame adresu:

Aurimas Nausėda


Gegužių g. 4A, 78347 Šiauliai

Tel. pasiteiravimui: 8699 05077

Šiaulių m. savivaldybės Tarybos narys

 A. Nausėda


Šiaulių m. savivaldybės Tarybos narys

 A. Visockas

Kovo 11-osios Akto signataras

 A. Sėjūnas

Nacionalinės vartotojų konfederacijos Šiaulių regiono vadovas

 E. Svirskis

Šiaulių apskrities ir miesto daugiabučių namų savininkų bendrijų asociacijos prezidentas

 L. Ramanauskas

Šiaulių pensininkų Sąjūdžio pirmininkas

 S. Grigaliūnas

Lietuvos Sąjūdžio Šiaulių skyriaus pirmininkas

 A. Kulikauskas

Asociacijos „Pilietinių iniciatyvų sambūris“ valdybos pirmininkė

 J. Burakauskienė

Lietuvos respublikos pilietis, asociacijos „Pilietinių iniciatyvų sambūris“ narys

 R. Balbierius